BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- en Wetenschappelijk COURANT. Blad.

No. 57.

Dingsdag den 22 Februarij.

NEDERLANDEN.

Breda, den 21sten Februarij.

Geheel Europa wapent zich, om den vrede te behouden, of om eenen algemeenen oorlog voor te komen. Alhoewel de bedoeling dezer algemeene wapening, door de meeste beschouwers der gebeurtenissen, geheel anders wordt uitgelegd, en de vrees voor eenen bloedigen oorlog, niettegenstaande de vredeademende verzekeringen van alle mogendheden, niet verminderd is, zoo beginnen wij nochtans in te zien, dat juist deze algemeene wapening het eenigste middel zal zijn, om misschien, schielijker dan wij kunnen vermoeden, tot vrede en eene schikking te geraken.

Het grondbeginsel van *niet tusschenkomst*, zoo hoog door Frankrijk en Engeland opgevijzeld, zoo zeer door de hoofden van den Belgischen opstand als het eenigste redmiddel tegen dwang en alwenij uitgekreten, is eindelijk door de vijf Europesche diplomatend alleen tot *dekmantel* gebruikt, waar achter de staatkundige belangen dier mogendheden verborgen zijn gewerden.

De bijeenkomst van de afgezanten der vijf groote mogendheden te *Londen*, met het ontwerp om dat *beginsel* te doen eerbiedigen, was reeds in den aard eene miskenning van het beginsel van *niet tusschenkomst*; en de verdere daaruit voortgevloeide duidzaken en gebeurtenissen bewezen genoegzaam, dat het welbegrepen belang der gekroonde hoofden het mede bragt, dat men alleen den schijn *van niet tusschenkomst* kan behouden, doch het tegenovergestelde van het zelfde eene onverwerping van alle gevestigde order van zaken zoude na zich slepen.

Elke *krijgshaftige* en *gloria-zieke* natie zoude zich ook, door het navolgen van eene zoodanige grondstelling, al die voordeelen ontzegd hebben, welke aan eene *interventie-oorlog* verbonden zijn. De gezegden van een groot krijgsman en schrijver (Jomini) omtrent deze soort van oorlogen zijn te algemeen bekend en voor waarheid aangenomen, dan dat wij zouden kunnen veronderstellen, dat eene groote mogendheid eene erkende waarheid en de lessen der krijgsgeschiedenis vergeten, van alle hoop op vergrooting op uitbreiding zijner magt en op verhooging van zijn gewigt in de staatkundige schaal van Europa zou kunnen afzien, om beginselen aan te nemen, die alle staatkundige verbindtenissen in het oogenblik van gevaar vernietigen, en elke wettige order van zaken aan de toomelooze woede van een opgeruid *souverein volk* (om niet *gemeen* te zeggen) blootstellen. Het Romeinsche volk had zijne magt aan de door hen gevoerde interventie oorlogen te danken; die van de Engelsche compagnie in de *Indien* laat zich niet anders uitleggen; ook is Rusland de ontwikkeling zijner grootheid aan de tusschenkomst zijner Vorsten in de *Poolsche* aangelegenheden verschuldigd.

Op grond der geschiedenis en latere ondervinding zegt *Jomini*, in zijn *Traité des grandes opérations*: » *De toute les guerres* » *qu'un Etat puisse entreprendre, la plus convenable, la plus* » *avantageuse pour lui, est certainement la guerre d'interven-* » *tion. La cause en sera facile à comprendre: un Etat qui* » *intervient, entre dans une lutte déjà engagée; il met dans la* » *balance tout le poids de sa puissance en commun avec la* » *puissance pour laquelle il intervient;* il y entre quand » il veut, alors que le moment est le plus oppor- » tun, pour donner une action décisive aux moyens » qu'il y apporte." Dat is: » Van al de oorlogen, die een staat kan ondernemen, is voorzeker de tusschenkomst-oorlog de geschikste en meest voordeelige. De oorzaak daarvan is gemakkelijk te begrijpen: een staat, die tusschen beide komt, mengt zich in eene reeds begonnen worsteling, hij legt in de schaal al het gewigt van zijne magt in vereeniging met die magt voor welke hij tusschen beide komt. Hij treedt daarin wanneer hij wil, dan, wanneer het oogenblik het geschiktst is, om eene beslissende werking te geven aan de middelen, die hij er toe aanbrengt."

Wij herhalen het, deze beginselen zijn door geene der mogendheden uit het oog verloren. Het beginsel van *tusschenkomst* is niet *eenzelvig*, maar *gezamelijk* behouden, terwijl ieder der vijf groote mogendheden zich sterk wapende, om van het *gezamelijke* tot het *eenzelvige* over te gaan; *quand le moment serait le plus opportun*, enz.

Die nu het eerst den oorlog begeert of hiertoe de aanleidende oorzaak is, heeft voorzeker het meest te vreezen, en het is misschien deze vrees, die elk der mogendheden, zoo wij hoopen, terug zal houden, om, voor de belangen van den *twisthaard* van geheel Europa, zijne eigene onafhankelijkheid in de waagschaal te stellen.

Eenige oorlogzuchtige Franschen mogen de magt van *Frankrijk* hoog opvijzelen, mogen de voordeelen van de vereeniging van België met hun vaderland schetsen, het blijft niettemin eene onwederspreekelijke waarheid, dat indien men aan deze menschen gehoor gaf, dit misschien het teeken tot de vermenging van *Frankrijk* zou geven.

De gelukkige kansen des oorlogs zijn gewoonlijk aan die zijde, die overmagt heeft of die zijne tegenpartij niet in allen deele tot den strijd gereed vindt.

Beiden zou met Frankrijk geen plaats hebben, dewijl het tegen geheel Europa zou moeten strijden en allen tot dien strijd zijn uitgerust.

De *schijn* van het vasthouden aan het beginsel van niet-tusschenkomst heeft België bedrogen; en wel verre, dat de Belgen daardoor hunne onafhankelijkheid zullen verkrijgen, leidt het deze langzaam naar het altaar, waarop het voor de rust van Europa zal geofferd worden, en beter lot is het voorzeker niet waardig.

Het vraagstuk is nu niet meer of België oorlog tegen zijn wettig opperhoofd, tegen den koning, die hetzelve met weldaden overladen heeft, voert. Neen, het bedreigt thans de rust van geheel Europa. (1)

Wordt dit nieuw vraagstuk door de mogendheden begrepen, verheffen zij zich niet boven de *wederkeerige vrees*, dan kan de *interventie* geheel *collectief* blijven, en dan kunnen wij mede gaan hopen, *de offerhande* weldra te zien uitvoeren; waardoor dan ook het eenigste middel bij de hand zou genomen worden, om eenen algemeenen oorlog te vermijden.

Velen zijn nu van meening, dat, indien het vraagstuk zoodanig wordt opgelost, wij dan als onzijdige aanschouwers op onze grenzen zouden staan. Eene zoodanige veronderstelling zoude echter niet met eene gezonde staatkunde overeenkomen, en schijnt ook niet overeen te stemmen met de doeltreffende maatregelen, welke ons gouvernement in het werk stelt, om onze krijgsmagt te vergrooten en te organiseren. Wanneer België het verdiend lot moet ondergaan, dan zijn wij van regtswege hoofdpartij, vooral, daar er bij eene overwinning nog *vruchten* te plukken zijn, die gedane opofferingen zouden kunnen vergoeden. Ons belang brengt het dan mede om *tusschen beide te komen*, en, denkende aan het gezegde van bovengenoemden schrijver: » *On intervient comme auxiliaire* » *ou comme partie principale, avant la déclaration de guerre* » *ou pendant qu'elle est engagée. Lorsqu'on ne fournit qu'un* » *contingent, on ne prend qu'une part accessoire aux opéra-* » *tions, et on recueille peu de fruits de la victoire; mais si on* » *dirige les opérations et qu'on y emploie des masses, on pré-* » *side au partage*", dat is: » Men treed tusschen beide als onzijdige of als hoofdpartij, vóór de oorlogsverklaring of terwijl de oorlog gevoerd wordt. Wanneer men alleen een contingent levert, neemt men slechts een ander aandeel aan de bewegingen en plukt

(1) Reeds, zegt men, heeft het korps van *Mellinet* dreigende oogmerken, tegen de Pruissische Rijn-Provincien aan den dag gelegd; hebben-de om die redenen geene terugtrekkende beweging van voor Maastricht gemaakt.

men maar weinig vruchten van de overwinning; maar wanneer men de beleidingen bestuurt en er de massa's toe gebruikt, dan is men de eerste bij de deeling." Zal dit niet wel alle twijfeling doen houden, welke rol wij, in overeenstemming der mogendheden, zouden moeten spelen.

Het is dan ook uit medewerking tot het bereiken van het doel der vijf groote gekroonde hoofden, namelijk het vermijden van eenen algemeenen oorlog; dat het Hollandsch gouvernement zich met kracht wapent, ten minste zoo veronderstellen wij, en daaraan doet het wel. Dat het weldra de *emulatie*, door eene groote promotie (zoo men verzekert) in het leger zal hebben verhoogd, en dat het doeltreffende maatregelen neemt, om dezelve te onderhouden, iets waarvan het gouvernement (wij vernemen goedenderigt te zijn) het gewigt begint te gevoelen, en waarvan het ook vruchten zal plukken, zoodra het er op aan komt, om zijne tegenmerken door kracht van wapenen te bereiken.

Dit laatste lijdt ons ongevoelig tot eene *aanmerking*. Door *ons standpunt*, te midden onzer dappere verdedigers, waren wij dikwerf in de gelegenheid, de *behoefte* aan het een of ander bij het leger op te merken, en gaven deze behoefte rondborstig te kennen, doch altijd met dien eerbied, die een, voor *rede* en *welgezeglijkheid*, *doove* redacteur van zeker blaadje wel eens uit het oog verloor. Wanneer nu onze *malle* en *ellendige* aanmerkingen eens invloed gehad hebben en alles daargesteld zal zijn, waaraan behoefte bestaat of bestaan heeft, dan hopen wij op dat *malle* en *ellendige* terug te komen, en het leger zal ons misschien dank weten, al is het ook maar van ter zijde, -- omdat regtstreeksch dank aan het hoofd van den staat en het ministerie van oorlog zal toekomen, -- voor onze vasthoudenheid aan beginselen, die geene verkeerde uitleggers van genitte gevoelens kunnen beoordeelen, -- aan beginselen, waar uit wij ons *eere* maken, -- aan beginselen, die een *duizend kleurig* advertentie-blad nimmer gekend heeft, en aan hetwelk wij nu maar *alleen* zullen toevoegen, dat de arme schrijver zich omtrent de zamenstelling onzer redactie zeer vergist!

Het besluit van den 10den februarij, betrekkelijk de korting op de traktementen der ambtenaren, in ons no. 32 vermeld, ziet thans het licht.

— De *Staats-courant* bevat heden wederom berigten wegens de hanvlaanderen, welke hoofdzakelijk op het volgende nederkomen:

» De positie van Smeermaas was, volgens de berigten die wij van den 11den dezer uit Maastricht gegeven hebben, werkelijk op den 12den ontruimd geworden, doch het vrijkorps van *Mellinet* was, op den regter Maas-oever, door *reguliere troepen* vervangen. Volgens berigten van den 16den, van den generaal *Dibbetz*, was door het gedeeltelijk opbreken der *Sands* uit het Wijkerveld de toegang tot de vesting van die zijde toen iets vrijer geworden, en had hij van *Daine* eenen brief ontvangen, om eene keuze te doen wegens den loop der wegen van Maastricht op Noordbraband, en van Maastricht op Aken, die alsdan zoude worden opengesteld, *onder beding echter dat daarvan geen gebruik zou worden gemaakt tot het brengen van t oepen of oorlogs-behoeften in de vesting.* De generaal *Dibbetz* heeft daarop kort en waardig geantwoord, en *Daine* naar de letter van het protokol van 9 januarij verwezen."

» Dit ingezonden antwoord schijnt intusschen aanleiding te hebben gegeven, tot het op nieuw nader insluiten der vesting door de Belgische troepen. Althans depeches van den generaal *Dibbetz* van den 18den dezer, door eene estafette uit Aken, bij het departement van oorlog aangebragt, houden in, dat de belgische troepen wederom meer dan ooit Maastricht trachten in te sluiten; dat alleen aan de brievenpost eene vrije doortogt is toegestaan; dat alle andere wegen bezet zijn, en alle toevoer van levensmiddelen wederom is afgesneden. Eene verkenning onder den luitenant *Ziegler* van de Kurassiers no. 1, dien morgen naar de zijde van Smeermaas uitgezonden, had die positie wederom door belgische militairen bezet gevonden, de patrouille was echter terug getrokken, waarop de muitelingen 3 à 4 geweerschoten op dezelve hadden gedaan, zoo dat de geweerkogels over de patrouille waren heen gevlogen. De generaal *Dibbetz* had over die schending der wapenschorsing dadelijk aan *Daine* geschreven, en hem, ten aanzien van dit schieten, opheldering gevraagd, en bepaaldelijk of zulks op order van hem *Daine* geschied was. Bij het sluiten van zijnen brief had de generaal *Dibbetz* het berigt ontvangen, van de aankomst voor de poort van twee zaakgelastigden van lord *Ponsonbij*, de heeren *Abercrombie* en *White*.

» Bij gelegenheid van het plaatsen der voorpost te Eede distrikt Sluis, (waarvan wij in ons vorig nommer hebben gewag gemaakt) heeft de vijand op nieuw een bewijs van trouwloosheid en miskenning der bestaande wapenschorsing gegeven; vermits, op het oogenblik dat het detachement uit Aardenburg, Dingsdag uitgezonden, om Eede als voorpost te bezetten, aldaar aankwam, hetzelve van alle zijden met geweervuur werd begroet. Dat vuur werd van onze zijde dadelijk beantwoord, doch daar de vijand, volgens gewoonte, zich achter de huizen verborg, en daardoor gedekt was, begreep de Kapitein *van Langen*, die de plaatsing van het detachement te Eede zoude regelen, dat hij veiliger deed terug te trekken, om voor te komen, dat hij niet door den vijand uit Middelburg (distrikt Eede), in den rug werd aangevallen. De Majoor *de Bosson*, te Aardenburg bevel voerende, deed dadelijk een detachement onder den luitenant *Boetman* oprukken, om den Kapitein *van Langen* met de zijnen te ondersteunen, en deed hem halverweg Aardenburg en Eede positie nemen, ten einde nadere bevelen van den Luitenant-Kolonel *Ledel* af te wachten.

Volgens den last van dien hoofd-officier, moest de luitenant *Strater* aldaar op den 16den dezer post vatten, hetgeen in goede orde geschiedde; doch in den namiddag deed zich aldaar weder een sterk geweer-vuur hooren. De kapitein *van Langen*, met eene divisie uit Aardenburg ter ondersteuning van den luitenant gezonden, vond hem voor de overmagt terugwijkende, en aan de eene zijde reeds door den vijand omgetrokken, waarop genoemde kapitein hem gelastte, onder het slaan van den storm-marsch, weder vooruit te gaan, terwijl hij zelf, zijn detachement met de beweging van den luitenant *Strater* in verband stellende, den vijand dadelijk tot op zijn grondgebied terug dreef. De muitelingen hebben derhalve onze grenzen niet straffeloos overschreden. Officieren, onder-officieren en soldaten, allen hebben zich heldhaftig gedragen. Van onze zijde hebben wij drie gekwetsten; het verlies des vijands is nog niet bekend. Twee ingezetenen van Eede zijn gevankelijk te Aardenburg binnen gebragt, als beschuldigd van op onze troepen te hebben geschoten; hunne zaak zal naauwkeurig worden onderzocht. Eede, te zeer nabij aan de grenzen van Vlaanderen liggende, om eenen militairen post aldaar aan de overvallen van eenen verraderlijken vijand bloot te stellen, zal, volgens last van den kolonel *Ledel*, gedurig door sterke patrouilles worden bezocht en gadegeslagen."

— Doelden wij, in ons nommer van vrijdag den 18den februarij 1830, en in de maand Januarij 1831 in de stad Groenen geinkwartierd geweest zijn, zoo zijn wij thans in staat gesteld, om dat der manschappen, welke binnen onze stad, die nog geene 10,000 ingezetenen telt, in 1830 en 1831 bij de burgers gehuisvest zijn geweest, op te geven. In 1830 den zijn 15,296 man bij den burger gehuisvest geweest, waarvan, alleen sedert 1 September van dat jaar, 39,032. In dezen jare 1831 heeft dat getal, tot op dit oogenblik, reeds 11,436 man beloopen, boven en behalve nog 860 man Zuid-Hollandsche schutterij, heden of morgen verwacht wordende en die, aangezien er geene plaats in de kazerne meer is, alleen bij de burgers zullen worden geinkwartierd.

— Zr. Majs. fregat *de Sambre*, schout bij nacht *van de Sande*, is, den 18den dezer, uit de Middellandsche zee, te Texel binnen gekomen. De overige tot het Hollands smaldeel in de Middellandsche zee behoord hebbende vier oorlogschepen, worden iederen dag binnen een onzer havens verwacht.

— Geloofwaardige berigten van de Poolsche grenzen van den 9den, melden, dat het russisch leger, tot dus vere, op deszelfs marsch niet den geringsten tegenstand heeft gevonden en dat de troepen door de inwoners niet alleen als vrienden, maar zelfs als bevrijders ontvangen werden. Nergens vertoonden zich sporen van die verbittering en geestdrift, van welke de Poolsche dagbladen zoo hoog hebben opgegeven. Ook verwachte men het spoedig herstel der wettige orde van zaken.

— Volgens het *Journal d' Anvers* zou de graaf *de Celles*, door het diplomatiek comité, uit Parijs teruggeroepen zijn, men twijfelde echter of hij wel te Brussel terug zou komen.

— *Le Vrai Patriote* (*een Brusselsch dagblad voormaals* la Gazette des Pays-Bas) meent stellig te weten, dat de mogendheden, ingeval prins *Karel van Napels* tot Koning der Belgen mogt verkozen worden, zich tegen een huwelijk van dien prins met eene fransche prinses zouden verzetten. Dit nieuwe *Vrai* zou opgemeld blad eenigzins tiranisch voorkomen. Het is, zegt het, overigens weinig te duchten, dat de Belgen eenen koning zullen zoeken in eene familie, die zoo vele bewijzen van haat tegen de vrijheid en hare verdedigers heeft aan den dag gelegd.

— Een Brusselsch blad begroot het aantal Belgen aan de zijde van Antwerpen langs de provincie Noord-Braband tot aan Limburg, over de geheele linie, op 10,400 man; in Antwerpen leggen tus-

schijnt de 3 à 4,000 man troepen, terwijl er in Mechelen een regiment Lanciers beschikbaar is, zoodat, volgens dat blad, de disponible magt op de noordelijke grenzen op ongeveer 14 à 15,000 man zou kunnen gebragt worden. Het schijnt daarenboven dat het plan der Belgen is en blijft, om in de nabijheid van Maastricht stegels een aantal troepen te houden; nog den 12den dezer is eene nieuw georganiseerde batterij uit Doornik naar die zijde opgebroken. De Belgen versterken zich mede nabij Staats-Vlaanderen; troepen uit Gent daarheen gezonden zijn door Brusselsche Jagers vervangen geworden; en paarden uit der burgerwacht zouden mede uit Brussel naar Gent vertrokken. De brigade generaal *Wautier* heeft het bevel gekregen over de troepen op de grenzen van Staats-Vlaanderen.

BELGIE.

Brussel, den 19den Februarij.

In de zitting van den 18den dezer dag de president het volgend hem toegezonden voorstel:

» De ondergeteekenden stellen het congres voor, om de tegenwoordigheid van den administrateur der algemeene veiligheid te vereischen, ten einde uitlegging te geven wegens de hindernissen, welke de policie het onderwijs van eene leer en het regt van zamenkomst te houden, heeft in den weg gelegd.

» (get.) Burggraaf *Kervyn XIII*, *Andries* pastoor.

Dit voorstel is van alle kanten ondersteund geworden. Wij zullen in een volgend nommer op deze zitting nader terug komen.

Gent, den 10den Februarij.

De toestand van Gent is steeds zeer betreurenswaardig; het voorkomen der stad is somber; het zijn of donzinnigen of desulken op wien aangezigt de schrik te lezen staat, die men op straat ontmoet. De *Catholique* wijst de eerlijke burgers aan en bij zijne aanwijzing worden zij gearresteerd. Drie commissarissen van politie van geestigheid beschuldigd, zijn reeds afgezet. Wij zijn nu voor goed onder een militair bestuur geraakt; wij hebben in onze zappeurs-pompiers ware Janitsaren die, om goede redenen, hunnen ketel niet om ver zullen gooijen, zoo lang de revolutie iets gaat om hem te kook te zetten.

— De werklieden, bezig aan het afbreken van het oud Spanjaardskasteel, liepen, aangezet door een welgekleed heer, gisteren middag onder het geroep van *lève de republiek!* de stad door en wilden eene vrijheids-boom op de *Place d'Armes* planten. De generaal *Duvivier* kwam dra met eenige troepen tusschen beiden en deed den hoop spoedig uiteen.

FRANKRIJK.

Parijs, den 16den Februarij.

De belgische deputatie is OFFICIEEL bij den Koning ontvangen. Het antwoord heeft, gelijk verwacht werd, in eene WEIGERING bestaan.

— Ten gevolge van het voorgevallene in de kerk St. Germain l'Auxerrois, heeft het volk den volgenden dag overal, waar het maar lelien uitgehouwen zag, dezelve vernield, dit schijnt met zeer veel geweld en woede te hebben plaats gehad; terwijl men onder anderen de bas-reliefs van den triomfboog van het carroussel wegbrak, ontsnapte de Heer *Peyre*, kolonel van den staf en architekt, eene uitdrukking van spijt. Terstond werd hij door de daar zijnde nationale garden aangegrepen, van zijne epauletten beroofd en deerlijk mishandeld; het bestuur zelve heeft daarop orde gegeven om die teekenen van het voormalig koningschap overal te doen verdwijnen, die op het hotel van finantien gebeeldhouwde lelien zijn weggekrapt; die van het paleis der beurs zijn met pleister bedekt; het borstbeeld van *Lodewijk XVIII*, boven de poort van het museum, is door het volk omvergeworpen.

De volgende dag is rustiger geweest; zwakke pogingen van eenige onruststokers zijn spoedig bedwongen geworden.

De koning vergezeld van zijne zoonen, de maarschalk *Gerard* en andere groot-officieren, heeft zich dien morgen naar het plein van het Carroussel begeven, om de revue over te houden 12 bataillons dernationale garde, 2 regementen van linie en detachementen kavallerie. De Koning werd door den graaf *Lebau* ontvangen en werd met veel geestdrift door de menigte aanschouwers begroet; na de revue gehouden te hebben, heeft de koning eene toespraak gedaan, waarvan de zin hoofdzakelijk hierop neerkomt: dat Z. M. aan Frankrijk steeds getrouw, alleen voor het welzijn van hetzelve den troon aangenomen had; dat hij aan het vertrouwen der natie, die hem tot den troon geroepen had, zou blijven beantwoorden en dit pand verdedigen tegen elken vijand, en ter handhaving van Frankrijks instellingen, wetten, vrijheden en nationaliteit. Hij zou deze verdedigen 't zij men de nationale kleuren zou durven aanranden door het witte vaandel daar tegen te stellen, of dat men in het duister poogde die te herstellen, zoo als zulks nu de algemeene verontwaardiging had opgewekt. De schuldigen hiervan waren in handen van het gerecht overgeleverd, en de vermaning aan de gemoedelen tot bedaren en om de vernielingen te doen ophouden die den vorigen dag gekenmerkt hadden. Vergeet niet, eindigde hij, dat vrijheid noch bestuur mogelijk zijn, waar de algemeene orde niet gehandhaafd wordt. Dat deze bewegingen dan ophouden. Bevelen wij onze vijanden onder welke kleur zij zich ook voordoen, deze ten koste van Frankrijk en ons nationaal belang op te stellen. De nationale garde behoort mij in deze vaderlandsche poging te ondersteunen, aan haar geef ik mij gerust over.

Hier ging de kreet van *leve de Koning* zoo luid op, dat Z. M. belet werd zijne rede te vervolgen.

— Des avonds hebben de te Saint Pelagie om schuld gevangenen eene poging tot ontkomen gedaan; daar is geweld noodig geweest om den opstand tegen te gaan; niemand hunner is ontsnapt.

— Op de beurs van den 17den stonden de 5 pct. 92,70; de 3 pct. 59,20.

Wij hebben in ons vorig nommer een wonderlijk voorstel gewaagd, dat door den honorabelen *de Coppin* in de zitting van het Belgisch congres van den 16den is gedaan. Wij willen de nieuwsgierigheid onzer lezers voldoen, en hun dit voorstel, met de bespottelijkste considerans, die misschien ooit in eene der zotste vergaderingen, welke, zoo lang de wereld staat, bestaan hebben, mededeelen. De lezer gelieve nog daarenboven te weten, dat niet eens de heer *de Coppin* zelfs dit zijn voorstel heeft voorgelezen, maar dat de burggraaf *Kervyn XIIII* deze moeite heeft op zich genomen, terwijl de voorsteller zelf, toen naderhand naar hem gevraagd werd, zich te ziek gemaakt had. Opgemelde vastenavond vermakelijkheid luidt aldus:

» Aangezien het patriotismus geene wonderen wrocht dan zoo verre het in guldens en cents kan geëscompteerd worden;

» Aangezien, dat, daar de burgerwacht tot dus verre geene groote bewijzen van ijver en zelfsopofferlng gegeven heeft, zulks alleen aan een gebrek van gelegenheid toe te schrijven is, en van alle verdienste melding op het budget is toe te schrijven;

» Aangezien het geld de zenuw van den oorlog is en alleen beiden baart, zoo als de soldaten van Koning *Willem* en de Zwitsers van *Karel X* kunnen getuigen;

» Aangezien de burger-soldaten, die uwe eigendommen voor plundering, uwe personen tegen de uitvoering der bedreigingen van geweld beveiligd, de onafhankelijkheid uwer decreten gehandhaafd, de orde bewaard en de regeringloosheid voorkomen hebben;

» Aangezien echter deze burger-soldaten zoo veel zelfsopofferlng slechts aan den dag hebben gelegd met de volle zekerheid van er voor *betaald* en *bezoldigd* te worden;

» Aangezien het echter onmogelijk is, hen alle te betalen en bijv. den werkman, den ambachtsgezel, den daglooner schadeloos te stellen voor het verlies van eenen tijd, dien hij had kunnen wijden aan eenen arbeid, van welks opbrengst hij met vrouw en kinderen moet leven;

» Aangezien wij derhalve genoodzaakt zijn, om de weldaad der wet tot eenige weinige personen te beperken en het onmogelijk is, die personen volgens hunne verdiensten en hun patriottismus te klassificeren;

» Overwegende, dat de staat der financien des koningrijks zoodanig is, dat dezelve toelaat, om met volle handen uit de publicke kassen te putten en mildelijk beloonlngen in geld uit te deelen,

» Overwegende, dat de Benjamins der burger-wacht, door het vernuftig middel, hetwelk ik aan het onderzoek van het congres kom voor te dragen, door zich zelven zullen betaald worden, dewijl zij, ten minsten gedeeltelijk en in evenredigheid hunner bezittingen, tot het daarstellen der fondsen, tot het beloonen van hun patriotismus bestemd, zullen bijdragen;

» Overwegende, dat de regtvaardigheid vordert, dat de eenvoudige schutter zijn' sergeant-majoor, zijn' fourrier, zijn' kapitein, zijn' majoor en zijn' kolonel betaalt voor de eer, om van hem gekommandeerd te worden;

» Overwegende, dat de met deze verschillende rangen bekleede schutters gewoonlijk stevige, vermogende lieden zijn, welke de zekerheid hebben van, als zij van wacht of dienst komen, hun glas faro, ja zelfs wel hunne pijp aangegoten te vinden;

» Overwegende, dat zekere dichter zeer snedig zegt:

» » *Krimpen, zoo gij niets hebt, verwacht dan ook van niemand niets; de rijke lieden zijn hier de eenigen, die men geeft.*" » (1)

» Uit hoofde van alle deze overwegingen en anderen van dien aard

(1) Hier sneed de spreker in de daad het volgende fransche versje aan:

Amis, si tu n'as rien, n'attends rien de personne;
Destiches ne sont ici bons à qui l'on donne.

de kracht, wellevaart bij tijd en gelegenheid zou kunnen doen gelden, stelde, immers indien, tegen alle verwachting aan, het onderstaand ontwerp eenigins geappuijeerd wierd, voor, dat het nationaal congres dit decreteren.

» Art. 1. De officieren, welke den staf der burger-wacht uitmaken, worden met de officieren van den staf der linietroepen gelijk gesteld en zullen een gelijk traktement als laatstgemelde genieten.

» Art. 2. De sergeant-majoors en fourriers der burgerwacht zullen, van dunnen kant, insgelijks het voorregt genieten van een gelijk traktement als de sergeant-majoors en fourriers van de linie te trekken."

(get.) Corrin"

Na de lezing van dit allerzonderlingst stuk, meenden de leden van het congres, en niet zonder eenige reden, naar ons oordeel ten minsten, dat men deze spot met hen dreef. Ook begonnen zij hartelijk te lagchen, zeggende: *Het is spotternij.* Toen de president echter, tot twee herhaalde reizen toe, gevraagd had, of iemand dit voorstel appuijeerde stonden eerst twee, toen drie, toen vier en eindelijk vijf leden als ter sluik op, en er werd, tot verwondering der vergadering zelve, besloten, het voorstel naar de afdeelingen te verwijzen.

De Koninklijke Spaansche Almanak voor 1831 splitst de familie der Bourbons in twee takken, en plaatst aan het hoofd van den oudsten *Karel X, koning van Frankrijk*; als het hoofd van den jongsten tak noemt hij *Lodewijk Philippus, koning der Franschen.* Volgens den Spaanschen hofalmanak is derhalve de koning der Franschen geen koning van Frankrijk.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

TOLVERPACHTING.

Op Zaturdag den 5den Maart 1831, des middags ten 12 ure, zal onder nadere approbatie, door het Lid der Provinciale Staten, daartoe door den Gouverneur gedelegeerd, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur of een der Ingenieurs van den Waterstaat in deze Provincie, alsmede van een gedelegueerden van de Administratie der Registratie, het Kadaster en de Loterijen, *op het Stadhuis* te *Willemstad*, worden overgegaan tot de Verpachting van den ontvangst der Tolgelden aan de nagemelde Barrières, en zulks voor den termijn van *drie jaren*, ingaande met den 1sten April 1831, en eindigende met den 31sten Maart 1834 te middernacht, te weten:

1°. *De Tol aan de Barrière No. 1, van den Weg der 2de klasse No. 1, nabij* Willemstad.

2°. *De Tol aan de Barrière No. 2, van gemelde Weg, bezuiden het dorp* Dinteloord.

De Conditien waarop bovengemelde Verpachting zal plaats hebben, mitsgaders het Tarief, volgens welke het Tolrecht zal geheven worden, zullen, boven en behalve aan het lokaal van het gouvernement dezer Provincie, van nu af ter lezing liggen, te *Willemstad* en te *Klundert*, in de Oranje Societeiten; te *Dinteloord*, in het groot Schippershuis; te *Steenbergen*, bij J. SLOOTMANS; te *Bergen-op-Zoom*, bij DE BRUIN; te *Breda*, in het Schippershuis, bij de Weduwe H. PISTORIUS; en te *Raamsdonk*, bij den Opzigter van den Waterstaat P. VERNIMMEN.

Zullende inmiddels nadere informatien te bekomen zijn, zoo bij den Hoofd-Ingenieur E. DE KRUIJFF, te *'s Hertogenbosch*, als bij den Ingenieur A. DE GEUS, te *Breda*.

De Gouverneur van Noord-Braband,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

* * De ondergeteekende maakt bekend, dat bij hem uit de hand
* zijn te koop, eene groote massa, schoone IJPEN of
OLMEN, LINDEN en POPULIEREN
HEESTERS, mitsgaders een aantal JONGE
KERSENBOOMEN.

De Architekt der stad Breda.
J. GROOTENS.

* * Een partij uitmuntend schoon zes jarig EIJKEN PLANT-
* ZOEN, tot een civile prijs te koop, op het landgoed
Wallstein bij Zundert. Adres bij Mevrouw VAN DE
WALL te Breda.

* * Te Huur om met den 1 Mei te aanvaarden of wel vroeger
* in het Dorp Ginneken bij Breda, eene HUIZINGE
voorzien van drie BENEDEN KAMERS, kleine OPPERKAMERTJE, KEUKEN, KELDER, ZOLDER, SCHUUR, REGENPOMPWATER, en GROOTEN TUIN, te bevragen bij de Uitgevers dezer.

* * Door Sterfgeval te Huur terstond: Eene Kapitale weleangelegde BUITENPLAATS genaamd *Morgenstond* met deszelfs hechte sterke ineuwe Heere HUTZINGE, voorzien met onderscheidene boven en beneden KAMERS, als mede van POMP en REGENWATER. Tevens mede WONINGE, SCHUURE en STALLINGE, benevens eene fraaije Chineesche KOEPEL, MOESTUIN, HOOGGAARD beplant met exquise VRUCHTBOOMEN, VIJNKE BAAN, met lotsen HUPSJE voor VIER PERSONEN, GOUDVISCHKOM, SNOER, BAARS en andere VIJVERS, groot ruim negen Bunders, waarvan het grootste gedeelte beplant is, met buitengewoone Schoone IJPEN, ESSEN en andere BOOMEN, benevens verders HOUTGEWASSEN, gelegen ¼ uur van het Dorp de Hooge Zwaluwe en ¼ uur van het vermaakelijk Dorp Terheiden, Lande van Breda.

Te bevragen met gefrankeerde brieve bij den Hr. M. W. aan de Keijzers-Brug Lett. A. N°. 364 te Breda.

TOONEELBERIGT.

Met Hooge Toestemming zullen de Hollandsche Tooneellisten, onder directie van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben te vertoonen: Op Woensdag den 23 Februarij 1831: DE DOOD VAN ROLLA. Groot treurspel in vijf bedrijven, naar het Hoogduitsch van den heer den *H. von Kotzebue*. Na hetzelve zal door den Heer P. *Fastré*, een Concert op de Flut ten uitvoer gebragt worden.

VERWACHT:

HET BELEG EN ONTZET DER STAD LEIJDEN.

BELANGRIJK BERIGT.

Behalven de bij onderscheidene liefhebbers der Boomkweekerij, door genomen proeven genoegzaam bekende *ACACIA ARENDO of* ESCHDOORN met *Esschenblad*, van welke de ondergeteekende thans tweder eene aanmerkelijke voorraad in alle grootte voorhanden heeft, zijn bij hem nog te bekomen *geënte en ongeënte* WITTE MOERBEZIEBOOMEN van de fijnste soorten, alsmede GLIDITSCHIA TRIACANTHOS, ACASIAS, BALSEMSPARREN, fijne DENNEN, enz., in onderscheidene soorten, tot billijke prijzen.

Omtrent de nuttigheid en het voordeel, gelegen in de aanplanting van de *witte Moerbezieboom*, verwijst hij zijne Landgenooten aan het door hem geplaatste berigt in het *Algemeen Handelblad*, van den 1 Februarij ll.

H. BERAIL.

Op den Huize Ruwenberg te St. Michielsgestel, *Provincie* Noord-Braband.

AANKONDIGING.

Bij den ondergeteekenden wordt heden uitgegeven en is bij de Boekhandelaren in de volgende steden verkrijgbaar gesteld: Te Amsterdam, bij *Brave Jr.* in den Haag, *Hoogstraten*, Leijden, *Haak en Comp.*, Haarlem, *Loosjes*, Arnhem, *Nijhoff*, Utrecht, *Terveen*, Dordrecht, *Houtrijve*, Gouda, *van Bentum*, Middelburg, *van Benthum*, Leeuwarden, *Suringar.*

DE KANONNEERBOOT.

Vaderlandsche Romance, door A. v. d. HOOP Junior, a 30 Cents, deze uitgave geschiedt geheel ten voordeele der overgebleevene weduwe en weezen van de moedige Manschappen der Kanonneerboot N°. 2; die met den heldhaftigen VAN SPEIJK, wiens naam in de Geschiedenis zal leven, den dood der opofferingvoor Antwerpen deelden.

De ondergeteekende twijfelt niet of alle Nederlanders wien de roem van het Vaderland ter harte gaat zullen zich dit gedicht aanschaffen, zoo wel ter medewerking tot het weldadig doel, als ter bezitting van een nationaal voortbrengsel, het welk uit de pen van eenen begaafde Dichter gevloeid, eene verdiende hulde toezwaait aan 's hollands heldendeugd.

Rotterdam 12 Februarij 1831.

A. F. H. SMIT.
Boekhandelaar.

De Bredasche Courant verschijnt van 1 Januarij 1831, vijf malen in iedere week; te weten: des Zondags, Dingsdags, Woensdags, Vrijdags en Zaturdags. Hiervan worden geregeld 3 nummers op heele vellen uitgegeven. De prijs is, franco per post, door het geheele Koninkrijk f 4,60 in de 3 maanden. Alle advertentien, behoorlijk op formaat regel gesteld, worden geplaatst tegen 20 Cents per regel. Alle inzendingen geschieden franco aan de uitgevers van gemelde Courant.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.